

VYPRAVENO 20. 12. 2017
DNE:

TCJPP004IV1E

MUZNX01RYRP9

MĚSTSKÝ ÚŘAD ZNOJMO
Odbor školství, kultury a památkové péče
Obroková 1/12, sídlo nám. Armády 1213/8, 669 22 Znojmo

SPIS. ZN.:
Č. J.:
POVĚŘENÁ ÚŘEDNÍ OSOBA:
TEL.:
FAX.:
E-MAIL:
MOB.:

SMUZN 13651/2017/OŠKaPP/Kr
MUZN 70934/2017
Ing. Alena Krivánková
515 216 431
515 216 432
alena.krivankova@muznojmo.cz
739 389 009

Jihomoravské muzeum ve Znojmě	
Datum:	21.12.2017
Číslo:	JMH/218/2017
Přílohy:	
Referent:	

DATUM: 19.12.2017

ZÁVAZNÉ STANOVISKO Č. 462/2017

Městský úřad Znojmo, odbor školství, kultury a památkové péče (OŠKaPP), jako věcně a místně příslušný správní orgán dle § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, § 10 a 11 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, vydává na základě žádosti, kterou dne 11.9.2017 podalo Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvková organizace, Přemyslovců 129/8, 669 02 Znojmo, IČ 00092738, a dle předložené dokumentace: *HYGIENICKÉ ZÁZEMÍ HRADU CORNŠTEJNA, projekt pro stavební povolení, termín zpracování VI/2017, zpracovatel AC projekt, Stavocentrum, Dobšická 12, Znojmo (Ing. Čeleda, Ing. Jarošová), paré č. 1,2, ve věci nemovitosti ve vlastnictví: Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 449/3, Veveří, 602 00 Brno, IČ 70888337, podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, toto*

závazné stanovisko:

Vybudování sociálního zařízení **zřízení hradu Cornštejna**, na pozemcích par. č. 509, 68 v k. ú. Bítov, která je prohlášenou kulturní památkou evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod rejstříkovým číslem 44978/7-6206 a nachází se v památkové zóně Vranovsko-Bítovsko prohlášené Vyhláškou Ministerstva kultury č. 157/2002 ze dne 2. dubna 2002, o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny, dle předložené výše uvedené dokumentace, se podle § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, považuje z hlediska státní památkové péče za přípustné za splnění následujících podmínek stanovených v souladu s § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, které zajistí vlastník:

1. Před zahájením stavebních prací na vestavbě sociálního zařízení bude opraveno a zakonzervováno dochované obvodové historické kamenné zdivo místnosti. K obnově dochovaného zdiva bude zpracována projektová dokumentace, ze které bude jednoznačně patrné, kterých konkrétních částí zdiva se navrhované zásahy budou týkat. Např. zakreslením do fotodokumentace. Oprava a konzervace budou zahájeny až po vydání závazného stanoviska k požadované dokumentaci.
2. Zásahům do terénu bude přítomen archeolog.
3. Zásahováno bude pouze do těch částí obvodového zdiva místnosti, které hrozí zřícením a jehož stav podporuje další rozvoj poruch dochovaného zdiva.
4. Nebudou odstraňovány dochované povrchové úpravy kamenného zdiva (omítky, případně nátěry).

5. Všechny otvory i ty, které jsou dochovány pouze z části, zůstanou ponechány ve stávající podobě (po okenních a dveřních ostěních, stropních trámech, konzolách lešení a ochozů i případné zbytky dřevěných nosníků).
6. Bude používána prodyšná malta vápenného nikoliv cementového charakteru. Barevnost malty bude přizpůsobena barevnosti malty okolního zdiva v místě, kde bude používána (převážně béžové). Nevhodná barevnost malty nebude maskována zašpiněním jiným materiálem. Zrnitost a zbarvení malty bude odpovídat charakteru malty v okolí vysprávk. Pevnost spárovací malty bude nižší než pevnost spárovaného kamenného materiálu.
7. Přespárování zdiva nebude prováděno celoplošně, zajištěny budou jen nezbytné partie, kterým hrozí destrukce.
8. Po zavadnutí spárovací malty bude její povrch zdrsňen a přizpůsoben povrchu dochované malty v okolí vysprávk. Malta bude zapuštěna za líc zdiva jako u původního dochovaného zdiva bez omítek.
9. Před zahájením prací budou provedeny vzorky malty, vyzdívek, doplňků, spárování, zpevňování apod. Vlastní oprava zdiva bude zahájena až po posouzení vzorků.
10. V případě nezbytnosti injektování zdiva bude součástí požadované dokumentace posudek statika osvědčující nezbytnost tohoto zásahu. Nutnost případného použití kotevních trnů a dozdívk nadpraží otvorů musí rovněž vyplynout ze statického posudku.
11. Při provádění prací bude povrch zdiva chráněn před potřísněním maltou v průběhu stavebních prací.
12. Před vyplněním trhlin nebo dutin po vyplavené maltě injektáží musí být provedena kontrola těsnosti zdiva a utěsnění jeho líce důkladným spárováním.
13. Budou respektovány a zůstanou zachovány pracovní spáry, ve kterých bylo zdivo po určitých vzdálenostech vyrovnáváno do přibližně vodorovné roviny a také veškeré pozůstatky vývoje stavby – např. zazdívk, patky zřícených kleneb, otisky v omítce.
14. Dozdívky a přezdívk zdiva musí odpovídat tvaru zdiva původního se všemi jeho nepravidelnostmi a musí respektovat sklon původního zdiva. Dozdívání bude prováděno pouze v nejnútnejší míře (vyrovnání prohlubní, doplnění zdiva v zájmu jeho stability, dozdívk nedávno sesutého zdiva). Opticky bude navazovat na nepravidelnosti okolního zdiva. Líc dozdívek nebude ustupovat od líce dochovaného zdiva.
15. Při opravě zdiva bude napodobeno zdění dle zachovalejšího úseku opravované zdi s původním způsobem zdění. Širší spáry budou vyplněny menšími úlomky kamene, tzv. šibry. Styčné spáry budou převazovány.
16. Pokud stav lícového zdiva dovoluje pouze přespárování zdiva, bude upřednostňováno přespárování před rozebráním původního zdiva a jeho přezdění.
17. Pro přezdění bude přednostně použito původní kamenivo osazené v původní poloze a na původním místě, nebo v místě nalezené kamenivo. Nebudou najednou rozebírány větší úseky zdiva (koruny zdiva). Rozsah postupného rozebírání bude sledován v rámci kontrolních prohlídek.
18. Zůstanou zachovány všechny charakteristické znaky neúplně dochované historické stavby (přirozené nerovnosti stávajícího historického zdiva, nepravidelný obrys koruny zdiva nebo neuspořádaný výraz obnaženého jádra zdí částečně zřícených).
19. Nebude prováděno provázání koruny zdiva železobetonovým věncem.
20. Původní nepravidelná koruna zdiva zůstane zachována, nebude vodorovně zarovnávána. Koruna zdiva nebude rozebírána do hloubky, ale jen v nezbytném rozsahu. Rozebírání budou pouze uvolněné kameny koruny zdiva. Před rozebráním bude pořízena fotodokumentace dochovaného stavu zdiva, která bude předána OŠKaPP. Z dokumentace bude patrná identifikace místa a detail rozebírané části koruny.
21. Koruna nezastřešeného torza zdiva bude kryta drnovou korunou se suchomilnými travinami. Vrchní plocha zdiva nebude mít zcela rovný povrch. Bude-li osazována šikmá plocha koruny zdi, lze drnovou korunu přichytit kovovou sítí upevněnou ke zdivu tak, aby se neuplatňovala v pohledech.
22. Nejméně jednou za dva roky budou ze zdí a od paty zdí odstraňovány a vyřezávány semenáčky náletových dřevin. Řezné plochy budou napuštěny ekologicky nezávadným prostředkem zabráňujícím dalšímu růstu.

23. Po provedení výše uvedených oprav a záchranných konzervačních prací a po vydání závazného stanoviska k požadované další dokumentaci vestavby bude vestavba sociálního zařízení zahájena.
24. Stavba sociálního zařízení bude provedena jako reverzibilní; nebude zasahováno do obvodového kamenného zdiva. Základové betonové patky nenaruší dochované obvodové kamenné zdivo a budou od něj odděleny separační nebo dilatační vrstvou (návrh provedení bude součástí dalšího stupně projektové dokumentace). Kamenná suť nacházející se uvnitř objektu nebude plošně odstraňována. Železobetonová podkladní deska sociálního zařízení, vybetonovaná na trapézový plech (tl. 50 – 100 mm), se nedotkne obvodového kamenného zdiva.
25. Výkopové práce budou prováděny za dozoru archeologa.
26. Nová energocentrála bude umístěna mimo areál zříceniny hradu.
27. Součástí dalšího stupně PD bude návrh zásahu do hradební zdi pro přivedení inženýrských sítí (voda, kanalizace, elektřina). Výkopové práce budou provedeny pouze v nezbytném rozsahu; terén bude následně uveden do původního stavu. Při realizaci prostupu hradební zdi bude prováděn monitoring otřesů za účasti autorizovaného statika (provedena zkouška a zpracován protokol).
28. Vstupní dveře do sociálního zařízení nebudou umístěny v otvoru obvodového kamenného historického zdiva, ale budou součástí reverzibilní vložené konstrukce nové vestavby. Součástí specifikací v dalším stupni PD budou i kovové mříže v ostatních otvorech. V PD bude i detail uchycení mříží do kamenného historického zdiva.
29. V místech dochovaných otvorů bude buď z interiéru, nebo odmontováním kovové mříže zajištěn přístup do otvoru za mříží z důvodu možnosti jeho čištění např. od odpadků.
30. Konstrukce střechy ani větrací hlavice se nebudou pohledově uplatňovat z bočních pohledů. Lze uvažovat i o provedení zelené střechy.
31. Součástí dalšího stupně PD bude i detail ukončení střechy při obvodovém historickém kamenném zdivu, detail chrliče a jeho výrobní výkres.
32. Z výkresů bude jednoznačně patrný způsob odvedení srážkových vod ze střechy od paty obvodového kamenného zdiva, aby nedocházelo k podmáčení kamenného zdiva. Bude technicky upřesněn také odvod vody ze středového žlabu v zimních měsících, aby voda průběžně odtékala a nehromadila se ve formě ledu.
33. OŠKaPP bude předložen další stupeň projektové dokumentace, který bude respektovat výše uvedené podmínky.
34. Práce budou dozorovány v rámci kontrolních prohlídek, na které bude vlastník OŠKaPP zvát. První kontrolní prohlídka, na kterou vlastník přizve také dodavatele prací, se uskuteční před zahájením prací. Prohlídky v dalších fázích prací budou stanoveny v závazném stanovisku k dalšímu podrobnějšímu stupni projektové dokumentace.

Odůvodnění:

Toto závazné stanovisko je vydáváno na základě žádosti ze dne 11.9.2017. Podání učinilo Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvková organizace, Přemyslovců 129/8, 669 02 Znojmo, IČ 00092738.

Součástí podání byla projektová dokumentace, ve které se navrhuje realizace hygienického zázemí ve dvou etapách. Nejdříve zřízení energetického napojení hradu na vodu, kanalizaci a zdroj elektrické energie a ve druhé etapě pak vybudování nové vestavby hygienického zázemí pro návštěvníky hradu a pro personál. Prostupy energetického napojení budou vrtány jádrovým vrtákem. S vytápěním není uvažováno, provoz bude pouze sezónní.

Stávající boční objekt (obvodové zdivo), do kterého je navržena vestavba, má atypický půdorys o rozměrech 10,6 x 7,46 m. Energetické napojení hradu (voda, kanalizace, elektro) je navrženo od místní komunikace přes hradební zdivo do vestavby hygienického zázemí a energocentrály v délce cca 50 m. Nové odstavné parkovací stání, včetně splaškové jímky na vyvážení a vrtané studny bude vybudováno podél stávající místní komunikace.

Nově navržená vestavba výškově nepřesáhne stávající vnitřní zástavbu hradu, výšková úroveň bočního objektu zůstává stávající. Vestavba je navržena jako zděná s ocelovou nosnou konstrukcí, jednopodlažní, nepodsklepená, se zastřešením mírnými pultovými střechami, vyspádovanými do

středového mezistřešního žlabu. Je samonosná a samostatná, stavebními pracemi nedojde k žádným zásahům do nosného konstrukčního systému stávajícího objektu. V místě stávajících okenních otvorů se navrhuje obklad dřevěnými prkny, u nového objektu energocentrály opláštění dřevěnou palubkou s ochrannými nátěry RAL – tmavě hnědá.

Vstupní dveře vestavby jsou navrženy jako kovové, plné v černé barvě RAL. V místě stávajících okenních otvorů ve zdivu vestavby budou menší větrací otvory s mříží v černé barvě RAL, v místě pravděpodobně stávajících okenních otvorů v kamenném zdivu budou kovové kované mříže s černým nátěrem RAL. Mezistřešní žlab je veden přes stávající kamenné zdivo, je zakončen chrličem. U energocentrály je navržen podokapní žlab z ocelového pozinkovaného plechu. Místo svislého odpadního potrubí je na konci chrliče navržen kovový řetěz (nátěr černá RAL).

Vestavba bude založena na betonových patkách pod ocelovými sloupky vnitřní nosné konstrukce. Patky budou betonovány přímo do výkopu, po odstranění části kamenného závalu a vyrovnaní terénu do roviny. Pod 1. NP vestavby je navržena železobetonová podlahová konstrukce z ocelových válcovaných nosníků a z ocelových trapézových plechů, vynesená uprostřed a po obvodu na ocelových sloupcích. Na horní pásnice ocelových nosníků budou uloženy trapézové plechy, jako ztracené bednění. V podlaze technické místnosti je navržen otvor pro vstup pod podlahu. Podhledová vodorovná stropní konstrukce vestavby bude zavěšena na střešní šikmé konstrukci a je navržena v sádkartonové technologii.

Energocentrála je navržena jako objekt čtvercového půdorysu, půdorysný rozměr 2,5 x 2,5 m, zděný, jednopodlažní, nepodsklepený, zastřešený mírnou pultovou střechou, postavený z bednicích dílců se zálivkou betonem, s výztuží. Novostavba energocentrály je navržena na základových pasech, které mají být betonovány přímo do výkopu. Hydroizolace je navržena z bitumenových asfaltových pásů. Vstupní dveře energocentrály jsou navrženy kovové, s opláštěním dřevěnou palubkou s tmavě hnědým nátěrem RAL.

Střešní krytina mírných pultových střech vestavby je plechová, hladká, z ocelového pozinkovaného plechu v barevném nátěru černá RAL.

Jednotlivá hygienická zázemí budou větrána přirozeným způsobem větracími otvory s mříží v místech stávajících okenních otvorů, případně nuceným větráním pomocí ventilátorů. Vnitřní dělicí příčky jsou navrženy do výšky 2200 mm. Imobilní WC bude odvětráno pomocí ventilátoru, větrací potrubí bude vedeno nad střechu a bude ukončeno větracím komínkem. Srážkové vody jsou sváděny volně na terén. Stávající z části degradované kamenné zdivo bude případně místy dozděno a nově vyspárováno. U stávajícího zhlaví kamenného zdiva kolem nově navržené vestavby hygienického zázemí je navržena sanace – zpevnění. Stávající zhlaví obvodového hradebního zdiva je již opravené.

V místě stávajících okenních otvorů se navrhuje obklad dřevěnými prkny, u nového objektu energocentrály opláštění dřevěnou palubkou s ochrannými nátěry RAL – tmavě hnědá.

V textové části PD je uvedeno, že přestavba rekreačního domu na rodinný dům nedojde ke zhoršení vlivu na životní prostředí. O přestavbu rekreačního domu na rodinný dům nebylo požádáno a toto závazné stanovisko se na tuto případnou přestavbu nevztahuje.

Dále je v textové části uvedeno, že technologické podmínky by bylo třeba dodržet v případě bouracích prací v nosných zdech, které by mohly ovlivnit stabilitu stávajícího konstrukčního systému. V této věci je třeba postupovat podle podmínky č. 25 a 28.

OŠKaPP si opatřil výpis z katastru nemovitostí LV 619.

Účelem zákona o státní památkové péči je chránit kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví, svědectví dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu. Zabezpečit zachování, ochranu, zpřístupňování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.

Jedná se o zříceninu hradu. Sociální zařízení je navrhováno v prostoru při severní bráně, uvnitř objektu, jehož pozůstatky obvodových zdí jsou přistavěny k hradební zdi.

Jde o nemovitost, která je zříceninou hradu ze 14. století, o hradní areál střední velikosti situovaný na strategicky výhodném místě, skalním hřebeni vytvořeném meandrujícím korytem řeky Dyje. Jádrem hradu tvoří dvě palácové budovy, starý a nový palác, které současně vymezují původní hradní nádvoří. Nádvoří hradu je přístupné přes VII. a VI. bránu, mezi nimiž se nachází věž. Při vnější straně nového paláce je situována chráněná přístupová cesta na hradní akropoli, která začíná V. bránou. Před V. bránou vzniklo hospodářské nádvoří, na které navazuje hospodářská budova s baštou a kde se dále nacházejí

také obvodové zdi objektu, do kterého se navrhuje vestavba hygienického zázemí.

Jako podklad pro vydání závazného stanoviska si OŠKaPP v souladu s § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči vyžádal písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, kterou je pro územní obvod Znojmo Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně (NPÚ). Vyjádření obdržel dne 14.11.2017 pod č. j. MUZN 95468/2017 (č. j. NPU-371/75100/2017, ze dne 30.10.2017, vyhotovil Mgr. Zdeněk Čížmář).

Ze skutečností uvedených ve vyjádření NPÚ vyplývá, že předložený záměr výstavby sociálního zázemí lze realizovat za podmínek uvedených ve vyjádření.

Navržený objekt sociálního zázemí je navržen jako vestavěná, reverzibilní konstrukce. S tímto záměrem památkový ústav souhlasí, neboť obdobné typy konstrukcí jsou provedeny na řadě památkově chráněných objektů. Záměr vestavěné konstrukce musí být dodržen včetně detailů, také včetně vstupních dveří, které nelze umístit v historickém zdivu. U základových patek považuje památkový ústav za nutné respektovat nálezovou situaci na základě provedeného archeologického průzkumu, při kterém mohou být odhaleny např. zbytky dalších zděných konstrukcí či předzáklad historického zdiva. Nové betonové patky je nutné oddělit od originálního zdiva, aby nedošlo k zatečení betonu do historických konstrukcí. Dle NPÚ výkresová dokumentace dostatečně nepostihuje technické detaily, jako např. řez historickým zdivem a novou konstrukcí, ze kterého by byla patrná požadovaná separace betonových a původních kamenných konstrukcí. Doplnit je třeba i napojení pláště střechy ukončovací lištou na historické zdivo, předložit detail chrliče a doplnit specifikace materiálu. NPÚ předpokládá, že detaily budou doplněny v měřítku 1:10 nebo 1:5. Dále požaduje doplnit návrh odvedení dešťových vod pro efektivní odvedení vod z chrliče, především z úrovně terénu, kde může dojít k intenzivnímu zatékání srážkových vod do základového zdiva historické konstrukce. NPÚ neakceptuje samostatné umístění energocentrály. Tento novotvar ve volném prostoru považuje za zcela rušivý prvek a požaduje najít pro ni místo mimo areál zříceniny.

OŠKaPP také vycházel z dostupné literatury. Z textové části stavebně historického průzkumu hradu Cornštejna, z podkladu Cornštejn, hrad nad Dyjí, který zpracoval Mgr. Jiří Kacel v roce 2000 a aktualizoval v roce 2003, z časopisu Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze č. 2/2010, z přílohy časopisu Zpráva památkové péče, ročník 58 (Zříceniny historických staveb a jejich památková ochrana), z metodiky Státního ústavu památkové péče Ochraň, údržba a stavební úpravy zřícenin hradů, Praha 1998.

Při opravě zříceniny je žádoucí navázat na výsledný vizuální charakter zdiva ve stavu po úplném nebo téměř úplném zániku omítky. Po provedení konzervace s použitím kvalitní prodyšné malty odpovídajícího zbarvení dojde časem ke zpatinování a opadání přebytečné malty, pokud je použita malta, která je měkčí než podklad (kámen, cihla). Při tomto postupu obnovy nedojde k nevratným změnám, které jsou patrné na části zříceniny, která byla opravována, respektive zabetonována v 70. letech minulého století. Tento betonový způsob opravy zříceniny nemůže sloužit jako vzor a zabetonování zříceniny je z dnešního pohledu a stavu poznání kulturně historických hodnot nepřipustné.

U zříceniny je třeba zajistit stabilitu částí objektu, torz zdí, ohrožených partií zdiva. Je třeba zpevnit narušené zdivo, ochránit koruny zdiva a povrchy zdiva. Je třeba se zabývat i odvedením dešťových vod, pravidelně regulovat růst vegetace, konzervovat architektonické články, případné omítky a dochované dřevěné prvky, nebo jejich zabudované části. Je třeba používat tradiční historické technologie a stavební postupy a vhodný materiál, starý, na místě nalezený kámen a vápennou maltu. Cement poškozují zdivo, zabraňuje přirozenému dýchání a nevyhovuje ani svojí šedou barvou. Cement lze pouze v krajním případě použít pro nezbytnou injektáž, která musí být podložena statickými důvody.

Při posuzování konzervačních zásahů je žádoucí přítomnost archeologa. Informace získané archeologickým výzkumem mohou měnit interpretaci konstrukcí vystupujících nad terén a tím i pohled na jejich konzervaci. Platí to o cílených výzkumech, které hledají odpověď na kvalifikovaně položené otázky. Výsledkem archeologického výzkumu je nálezová zpráva. Není žádoucí odkrývat archeologické vrstvy bezdůvodně.

Výzkum je třeba provádět i v průběhu stavebních prací, archeolog by měl spolupracovat také s projektantem.

Při provádění prací je nutný kontakt se stavebním historikem, který doplňuje informace o stavebním vývoji a s projektantem upřesňuje požadavky na konzervaci.

Tvrdost malty nesmí být vyšší, než je tvrdost kamene případně cihel, ze kterých je zdivo vyzděno.

Požadavek použití malty vápenného charakteru je důležitý pro dosažení přijatelného výrazu líce opraveného zdiva, odpovídajícího charakteru neúplně dochované středověké stavby a také pro ochranu původního kamene. Zkušenosti dokazují, že tvrdá a neprodyšná malta může po určité době odpadnout i s povrchovou vrstvou kamene. Krátkodobý efekt zdánlivě kvalitní a odolné úpravy povrchu nemůže vyvážit nebezpečí poškození a úbytku původní hmoty. Jedno nebo dvě desetiletí jsou jen krátkým časovým úsekem celkové existence stavební památky.

Zrnitost a zbarvení nové malty by měly odpovídat charakteru malty původní. Nová malta nesmí narušovat celkový výraz památky a upoutávat pozornost odlišným barevným odstínem (bílá, šedá).

Pokud se nepodaří dosáhnout stejného odstínu vhodným výběrem písku a pojiva, přibarvuje se malta stálým pigmentem. Je nutné posoudit vzorek. Použití cementové malty se ve zdivu zděném původně na vápennou maltu výrazně projevuje. Nežádoucí příklady je možné si na zřícenině prohlédnout.

Kamenicky opracované články bývají vlivem povětrnosti a nešetrného zacházení značně poznamenány, nebo jsou dochovány v neúplné podobě, nebo se nacházejí v suti. Jsou nejcennějším stavebním prvkem neúplně dochované památky. Neodpuštělné je jejich nahrazení novými kamennými články, neboť výrazně omezí vypovídací schopnost památky. Postačí vytmelit trhliny a prohlubně, kterými může pronikat voda směsí vzhledem a vlastnostmi blízkou původnímu kameni. Spáry mezi jednotlivými články musí být vyplněny vápennou maltou, nikoliv umělým kamenem.

Požadovaný způsob zdění není v dnešní době obvyklý. Napodobení staršího způsobu zdění z lomového kamene není snadné. Kámen je v současnosti málo používaný materiál, který vyžaduje větší zkušenosti, zručnost a trpělivost při zdění. Kameny je třeba vybírat, pečlivě usazovat a pro zajištění větší stability doplňovat menšími kameny tzv. šibry, které působí i jako klíny.

Nežádoucí dozvěnění dávno zřícených záklenků oken a provázání koruny zdiva železobetonovým věncem výrazně mění dochovaný stav zříceniny. Vzhledem k velké tloušťce zdiva je v naprosté většině případů stabilita okenních pilířků a jednotlivých úseků zdí po opravě dostatečně zajištěna i bez vodorovného ztužení v úrovni koruny zdiva.

Nerovná vrchní plocha koruny zdiva je vhodnější z důvodu dobrého uchycení drnu.

Nová malta nesmí narušovat celkový výraz památky a upoutávat pozornost např. světlejším nebo šedým odstínem. Stejného zbarvení lze dosáhnout výběrem vhodného písku a pojiva a je možné opatrně přibarvit směs stálým pigmentem na bázi oxidů železa. Je proto nutné před zahájením prací posoudit vzorek malty.

Povrch dochované malty je poznamenán dlouhodobými účinky povětrnosti. Nově provedené spárování se musí tomuto stavu přiblížit. Nelze ji nahradit jen poškrábáním hladkého povrchu tvrdé spárovací malty drátěným kartáčem. Výsledek nesmí připomínat vzhled režného zdiva s pečlivě vyhlazenými spárami. Povrch spár je nutné zdrsnit.

Nelze se nechat ovlivňovat romantickými představami tvůrců nebo betonářskými lobby. Jde o překonaný opožděný projev romantismu 19. století nebo o dozvuky okázalé stavební megalomanie 60. až 80. let 20. století. Cílem konzervace kamenného historického zdiva je prodloužení životnosti původní hmoty památky.

S vestavbou konstrukce lze souhlasit, pokud nepoškodí dochované historické konstrukce, bude reverzibilní bez poškození původního dochovaného stavu zdiva a novostavba se nebude projevovat v pohledech na zříceninu. To lze zajistit oddělením nových konstrukcí od dochovaných separačními vrstvami, případně dilatací. Základovou spáru nových konstrukcí je třeba oddělit pískovou vrstvou. Proto je nutné, aby projektová dokumentace obsahovala i tyto vrstvy včetně specifikace materiálu.

Co se týká kamenné sutě, jde o archeologický materiál, který je nutné zachovat na místě. Pouze tam má svoji kulturně historickou hodnotu a vypovídací schopnost. Použít lze pouze ty části, u kterých lze zjistit jejich funkci, původ, místo, kde se nacházely před uvolněním. V těchto archeologických vrstvách nelze vyloučit i nález architektonických článků a podobných pozůstatků, které je třeba vyhodnotit a zdokumentovat. Proto je nezbytné, aby zásahům do těchto vrstev byl přítomen archeolog.

Objekt energocentrály by byl novotvarem ve volném prostoru hradu, a tudíž rušivým prvkem v prostředí zříceniny, proto je žádoucí, aby byl umístěn mimo areál zříceniny.

U hradebního zdiva se může jednat o emplekton, jehož kvalita je závislá na kvalitě použitého kamene, malty případně další výplně. Žádoucí je toto zdivo neporušit, a proto je třeba sledovat i otřesy, které by mohly způsobit statické poruchy, což není žádoucí.

Do kamenného zdiva je nutné zasahovat co nejméně. Pokud by do tohoto zdiva byly osazeny dveře, bylo by nutné otvor upravovat a rám dveří připevnit. Pokud budou dveře osazeny v nové vestavbě, nebudou tyto úpravy otvoru v kamenném zdivu nutné, zdivo zůstane zachováno v autentičtější podobě a osazení dveří do vestavby bude pro kamenné zdivo šetrnější.

Při osazování mříží se upevnění mříží do kamenného otvoru nelze vyhnout. Mříže jsou pro ochranu zdiva nezbytné. Žádoucí je neporušit hmotu jednotlivých kamenů zdiva a zvážit upevnění mříže do spáry. Tento problém je třeba řešit detailněji a prověřit přímo na místě, proto je požadováno předložení detailu uchycení v dalším stupni projektové dokumentace.

Osazením střechy se nesmí změnit dochovaná silueta hradu, která je součástí historického dokumentu i emotivních hodnot. Střecha se tedy nesmí projevovat v pohledech, aby nenarušovala dochované kulturně historické hodnoty hradu. Je třeba uhlídat i prvky, které budou vyvedeny nad střechu, tj. větrací komínky apod., případně problém odvětrání řešit jiným způsobem. Střecha bude patrná z ochozu hradební zdi, který není veřejně přístupný, proto lze plechovou střechu tolerovat. Stoprocentnímu dodržení principu neuplatnění střechy v pohledech vyhovuje zelená střecha, která by hradu neškodila ani při pohledu s ochozu.

Pro splnění požadavku nezasahovat do obvodového kamenného historického zdiva, je třeba dobře zvážit způsob provedení sklonu a ukončení střechy vestavby (sklon střechy, lemování s vodní a stojatou drážkou apod.) a proto je třeba tento detail také předložit v dalším stupni projektové dokumentace.

Při přípravě podkladů pro povolení vestavby do autenticky dochovaného prostoru, je třeba postupovat s vědomím, že je třeba zachovat všechny kulturně historické hodnoty stavby včetně současného působení zříceniny v krajině. OŠKaPP má zato, že při dodržení výše stanovených podmínek toho lze dosáhnout.

Dozor v rámci kontrolních prohlídek bude OŠKaPP v průběhu provádění prací vykonávat v souladu s § 29 odst. 2 pís. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

Z ustanovení § 14 odst. 7 lze dovodit, že zákon o státní památkové péči umožňuje k týmž zamýšleným pracím vydat více závazných stanovisek, které budou odpovídat podrobnosti předkládaných dokumentací.

Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci, v souladu s § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., již od doby přípravy stavby povinni záměr oznámit Archeologickému ústavu (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., Čechyňská 363/19, 602 00 Brno, sekretariat@arub.cz) a umožnit jemu nebo jiné oprávněné organizaci provést záchranný archeologický výzkum.

Povinnost investorů a vlastníků nemovitostí ve vztahu k archeologickým výzkumům a jejich průběh jsou upraveny ve výše uvedeném ustanovení § 22 zákona o státní památkové péči a proto není do tohoto

procesu zasahováno prostřednictvím stanovení podmínek ve výroku tohoto závazného stanoviska (viz rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru regionálního rozvoje ze dne 15.12.2014, Sp. zn.: S-JMK 121593/2014 ORR).

OŠKaPP upozorňuje na ustanovení § 23 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. V souladu s tímto ustanovením, dojde-li při výkopových pracích k archeologickému nález, který nebyl učiněn při provádění archeologických výzkumů, musí být učiněno oznámení Archeologickému ústavu AV ČR nebo nejbližšímu muzeu. Oznámení o archeologickém nález je povinen učinit nálezce nebo osoba odpovědná za provádění prací, při nichž došlo k nález.

Vzhledem k tomu, že nejsou stanoveny žádné podmínky, které je povinen zastoupený sám osobně vykonat, je doručováno toto závazné stanovisko v souladu s § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, pouze zástupci.

Závazné stanovisko je vydáváno v souladu s vyjádřením Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Brně.

Poučení:

Toto závazné stanovisko je úkonem učiněným na základě zákona o státní památkové péči a není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí příslušného stavebního úřadu. Proti závaznému stanovisku se nelze odvolat. Jeho obsah lze napadnout v rámci odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu příslušného rozhodnout ve věci samé, pro které je toto závazné stanovisko podkladem vyhotoveným dotčeným orgánem.

Nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který závazné stanovisko vydal, tj. krajský úřad.

Městský úřad Znojmo

odbor školství, kultury
a památkové péče

-1-

Ing. Alena Křivánková

vedoucí oddělení památkové péče OŠKaPP

Příloha: projektová dokumentace

Obdrží následující vlastníci a jejich zástupci:

Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvková organizace, Přemyslovců 129/8, 669 02 Znojmo, IČ 00092738

Zasílá se na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, nám. Svobody 8, 601 54 Brno